

Munkásnegyedeket és temetőt romboltak kedden délelőtt Budapesten az amerikai légiterroristák

Az óvóhelyek védelmet nyújtottak Dolgoznak a kárelhárító osztagok

Még egy perce sincs, hogy lefújták a riadót. Kocsink máris robot a város egyik külterülete felé, ahonnan erős bombázást jelentettek. Az egyik nagy pályaudvar mellett már rendőr állja útunkat a csak körülövel hajthatunk a külvárosban lévő művésztelep felé. Ebből az irányból hatalmas füstfellegek jelzik a bombatalálatokat. Az egyenes út mentén helyi érdekű villamosvágány húzódik, egy-két helyen a síneket is felszakították a bombák. Az út jobb oldalán a nyomorékok menhelyéről hordozzák ki a füstösarcú, kormos embereket a még épségben maradt bútorokat.

Nyomorékok menhelye, csecsemővédő intézet

A nyomorékok menhelyére is bevágtott a bomba. Még volt idő, hogy a leg súlyosabb betegeket is elvigyék az óvóhelyre, s ezért emberéletben nem esett kár. A menhely mellett közvetlenül hatalmas fátalép ég, a tűzoltók több sugárból zúdítják rá a vizet. Mindenütt oserkészek, munkások, gálatosok és szakhadozott ruhájú civilek, akik már szinte felismerhetlenségig piszkosak a tüzoltástól. Mindenki segít, ahol csak tud.

Az úttest közepén két bombatalálat. Egyik bomba sem robbant fel, de mire néhány percel a riadó lefújása után a helyszínre érünk, már mind a kettőt elvittek a tűzszerecsk. A művésztelep mellett, az egyik és csecsemővédő intézettől mintegy tíz méterre távol egy bombatalálat, az épületnek csak az ablakai törtek be.

Az egyik vasúti aluljáró pillére mellett, a lóversenypálya közelében egy ember nem ment be a közeli házak óvóhelyére. A légnomás oly erősen várta a hid tartóoszlopához, hogy a mentők már nem tudták rajta segíteni. Általában megállapíthatjuk, hogy még az egyemeletes házak, sőt néha a földszintes házak óvóhelye is kellő biztonságot nyújt. Egy óra hosszat jártuk autóval a bombázott vidékeket, egyetlen olyan házat láttunk, ahol az óvóhely betemette az embereket, ez is földszintes volt és a gyors mentőmunka nyomán a riadó végére már több embert ki tudtak menteni. Egyelőre nem lehetett megállapítani, hogy halottak vagy sebesültek vannak-e az óvóhelyen, de abból, hogy a lent tartózkodók állandó jelzéseket küldenek a mentőosztagosok felé, bizonyosra vehető, hogy az odaszorultak nagy része megmenekült.

Telitalálat esetén is véd az óvóhely

Ezzel a házzal szemben a hajléktalanok menhelye sérült meg erősen bombatalálatlól, szerencsére itt csak egy súlyosabb és egy könnyebb sebesült került a mentőautóba. A szomszédos mellékutcán bombasorozat robbant. Ott ház omlott össze, csaknem egymás mellett, emellett azonban, csodával határos módon, nem esett kár.

A HEV-vágányoktól nem messze, egy szélesebb téren kibombáztak csoportja telepedett le. Körülöttük mindenütt bútorok, apró holmik, fémhármuk egymásra rúva, csak úgy a földön. A hajléktalanokat egy kipirult arcú pap irányítja, tanácsokat ad nekik és felgyürve reverendája ujját, segít a holmik hordozásában.

— Eppen az egyik kórházban ért a riadó. A lefújás után gyalog szaladtam végig híveim háza felé, hogy ebben a szörnyű órában ne maradjanak egyedül — mondja.

A ház, amelyik előtt a tér elterül, kétemeletes és a bomba pontosan az óvóhely fölött robbant. Itt sincs sérült, sem halott: a kétemeletes ház óvóhelye, telitalálat esetén is bombabiztosnak bizonyult.

Nem messze innen fátalép, sajtógyár és cipőgyár romjai füstölögnek. Az üvegcserepek, tégladarabok között és a száll-

dogáló porfelhőben emberek hurcolják megmentett motyójukat. Megnyugvással látják, hogy a baj pillanatában azonnal megérkezik a segítség is, a tűzoltóautók már mindenütt munkába léptek, a munkasztagosok segítenek az eltakarításban, s a katonaság a betemetett óvóhely körül dolgozik megfeszített erővel.

Az egyik katona ragyogó arccal mondja a másiknak: — Talán mindenkét meg tudunk menteni, hallom a hangjukat.

Munkáscsaládok százai hajlék nélkül

A művésztelep mellett másik nagy lakótelep húzódik, fővárosi kisémberek laknak itt. Az egyik hatalmas bérkaszánya tűzfalán nagy bombaverter lyuk. A bomba nem a tetőn, hanem a ház oldalán keresztül hatolt a lakóépületbe, de szerencsére nem robbant fel. A telep templomának a tornya mint emlékeztető felkiáltójel mered az égnek: körülötte bombatalálatok, ablakai, ajtajai betörve, de az oltár érintetlenül áll. A riadó lefújása után már imádkozókat látunk a térdeplőkön. Halálal fordulnak Istenhez, hogy megmenekültek.

Egy nagy külvárosi liget felé robbant ezután. Erre gyártelepek körüli lakóházakat értek bombatalálatok. Ezen a környéken már elállja a rendőr az útunkat, mert autóval nem lehet végighaladni az úttesten. Tetőgerendákat, vasdarabokat, üvegcserepeket dobált a robbanás az útra, s mint halljuk, még egy-két fel nem robbant bomba is hever a környéken. Csak a kibombázott emberek elbeszéléséből tudjuk meg, hogy milyen nagy károkat okozott a támadás. A munkáscsaládok százai maradtak hajlék nélkül, néhány keresetükből vett bútoraik, berendezési tárgyaikat pozdorjává zúzta a bombaszőnyeg.

Körbe kell kerülnünk a ligetben. Kálvária mellett haladunk el, ezen az oldalon is tűzoltóautók, mentőautók és mentőcsapatok állanak. Az óriási bérházakból áll lakótelep ablakait mindenütt kinyomta a légnomás. Egy nagy téren kis külvárosi színház épülete áll. Emellett két lakóházat talált el a bomba. A lakók a nagy terre hordták ki bútoraik, s az a néhány sebesült is, akiket a környező utcákban ért a támadás, ott várja a mentők megérkezését horogonnan fekvő. Az emberek nyugodtak. Mintha nem is őket érte volna a felbecsülhetetlen kár. Dolgoznak, hogy megmentsék megmaradt vagyontárukat, de ékesszerűen egyetlen arcon sem lehet látni.

A temetőt sem kímélték

A támadók életet pusztító bombái az egyik legnagyobb fővárosi temetőt sem kímélték. Ledült sírkövek, megrepedt és összedőlt emlékhövek tanuskodnak a ma délelőtti bombázásról. Alighogy elterjedt a híre a temetőben keletkezett károknak, a főváros népe nagy számban indult, hogy megnéze, vajon szeretteinek sírjában nem tett-e kárt az ellenséges támadás. A piac környékén lévő utcákban is több ház omlott össze.

A másik nagy pályaudvar mentén ugyancsak több házat ért találat. Bombaszőnyegét szórtak ezekre a lakótelepekre a támadók és a robbanások egész az észak felé fekvő külvárosig kárt okoztak. Különösen súlyosan sérült meg ezen a vidéken az egyik munkás lakótelep és a gyermekkórház, amelyben nyán a betegek közül nem akadát sérült, de az előtte lévő téren a légnomás megsebesített embereket. Ezen az útvonalon, kijebb, a külváros felé MÁV lakótelepeken okoztak komoly károkat a bombázók.

Zuhanó terrorgépek

A Duna jobbpartján csak szórványos bombázások történtek. Emberéletben itt jóformán semmi kár sem esett, az egyik hegyi úton két gépkocsit nyomott össze csak a ledobott bomba. A figyelők megállapították:

hogy az erre a környékre szánt bombák közül a legtöbb a Dunába esett. A támadással egyidejűleg nagyszabású légi harc fejlődött ki a város fölött. Két gép a budai hegyek irányában zuhant a föld felé, egy harmadik pedig a sokat bombázott délkeleti külváros területén.

Riportátunkon kis mozi mellett mentünk el. Az épület telitalálat érte. Gerendák egymásra hanyva karamellé szanaszétjél. A járdán, közvetlenül a romok mellett egy moziplakát, még a papírja sem rongálódott meg, s rajta

Szemtanuletrés két terrorgép felövéseiről

Egyik tudósítónk éppen Budán, az ú. n. Petneházi-réten tartózkodott, amikor a szirénák megszólaltak. Ott percre leforgása alatt két nagy amerikai bombázó felövést figyelte meg. Az egyik bombázót hirtelen feldőlni látta, a következő pillanatban pedig arra a helyre zuhant, ahol tudósítónk állt.

600—800 méter magasságból az amerikai pilóták még megkísérelték, hogy a gépeket kímélték a zuhansból, de csak azt sikerült elérniük, hogy a gép ne orrával zuhanjon a földre, hanem törzsére zuhanhatott. Még egy félóra múlva is hallatszott az ellenség géprenesai között az olajárnyok robbanása.

A második bombázó a Jánoshegy felett kapta a halálos lövést és még a levegőben száz darabra szétszakadva esett le a földre. A gépből 8—10 ejtőernyős ugrott ki.

Pestkörnyéki szemtanuletrés magyar vadászok győzelmeiről

Pestkörnyék, június 27. (A Magyarország tudósítójától.) Eppen az állomáson várakoztunk, amikor a légi-riadó megkezdődött. Gyorsan beugrottunk az árokba. Pár perc múlva nagyobb ellenséges kötelék vonult zárt sorokban, hosszú kis füstcsíkok hagyva maga után.

Alig hogy észrevettük a gépeket, nyomban két karcsú magyar vadászgép szállt fel az egyik repülőtérről. Egy pillanat a att beérték a gépeket, majd megnyitották rájuk a halálos tüzet. Majdnem a földig szorította az egyik gépet, melyet jobbról-balról közrefogtak.

A hosszú tüzelés elérte hatását, mert

annak a filmnek a hirdeése, amelyet ma este játszottak volna a moziban. Talán nem véletlen, hogy éppen ez a pakát fekszik a romok mellett mert rajta a következő mozcímlet o.v.as.uk: »Útra urjad az élet...«

Es valóban... Mikor a kibombázottak mindenre elszánt arcát, füstös törmelékektől piszkos kezüket nézzük, mindnyájan biztosak vagyunk, hogy a romok felett s a romok között újra sarjad az élet.

Haraszos Alber

Az egyik pilóta éppen tudósítónk közvetlen közelében ért földet. Két perc múlva már a helyszínen volt a kövédség és a német tábori csendőrség, mely a pilóták földreérésük után azonnal fogságba ejtette.

A sebesült pilóták cinikusan viselkedtek a feltejt kérdésekre vagy egyáltalában nem válaszoltak, vagy szemtelen válaszokat adtak. Az egyik pilóták szüleit, 23 éves, gondörhajú, jelegetes arcvonású férfit.

A magyar és német alakulatok azonnal hozzáfogtak a környező erdők át fésüléséhez és még több pilótát sikerült elfogni. Ebben a munkában a környező lakosság példáián áldozatkészséggel szintén résztvevett.

Pontosan meg lehetett állapítani, hogy az ötödik hullámban támadó gépeket céljuk végrehajtása előtt a beavatkozó magyar vadászgép szét szórták.

a bombázó ha a mura jobbszárnya elnyert, majd leszakadt. A gép felodalt zuhant le egy mezőre. Száz bombaterhe pusztította el. A benzini pilóták meg sem kísérelték, hogy kiugorjanak a gépből.

Alig hogy felocsudtunk ebből a látványból, három magyar vadászgép vette rá magát egy hat bombázóból és három vadászgépből álló kötelékre. Közben kátogtak a gépjárműk és gépfegyverek. Rövid küzdelem után egy amerikai vadászgép hatalmas íven a sánchegyre zuhant. Pár perc múlva égett gumi és olaj szaga húzódott felénk...

A Rába és a Mura áradását magyar és német katonák fékeztek meg

Szombathely, jún. 27. (A Magyarország tudósítójától.) Vas megyében a nagy esőzések több helyen áradásokat okoztak. A Rába és a Mura kiöntött. A Rába-vidéken egyelőre csak az árterületek kerültek víz alá, de a Muránál sokkal veszedelmesebb a helyzet. Vasvárott a felhőszakadás és a sok eső miatt kényszerintézkedésekre került sor, a sárvári határban nemcsak a kaszálók kerültek víz alá, hanem több he-

lyen a gabonaföldek is.

A Rába áradása különösen a körmendi járásban okozott komoly veszélyt. Körmendi határában az árvíz már behatolt a község szélére s elpusztítással fenyegette az új villamosműveket. Hogy a további veszélynek elejét vegyék, magyar és német katonaság sietett a lakosság segítségére és órák alatt emeltek újabb gátfalakat.

ÚJ KÖNYVEK

A Magánalkalmazottak Nyugdíjbiztosítása és az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztárak és Egyéb Nyugdíjintézmények. Írta: Rozs-László György, a Pénzügyi Központ igazgatója. Azt a tizenhat éve testet öltött szociális gondolatot, amely lehetővé tette az elismert nyugdíjpénztárak létesítését, hogy ezáltal az arra érdemes munkavállalók megrokkolásuk, illetve előregedésük esetére, a kötelező biztosításnál kedvezőbb ellátásban részesüljenek, óhajtott a szerző részleteiben, összefüggéseiben és minden vonatkozásában ismertté tenni akkor, amikor az „Elismert Vállalati Nyugdíjpénztárak és Egyéb Vállalati Nyugdíjintézmények” címen írt művével három éve a nyilvánosság elé lépett. A munka most megjelent második kiadása lényegében ugyanazt az anyagot öleli fel, mint az első kiadás, ezáltal azonban olyan formában, hogy mindazok, akiket a magánalkalmazottak öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítása bármely szempontból érdekel, ennek minden részletéről tájékoztatást nyerjenek.

Halácsy Dezső: A világ magyarságért. Hézagpótló könyv, amely annak a gondolatnak a jegyében született, hogy meg kell gyorsítani a külföldi ma-

gyarok hazajövetelét és fokozottabb felkarolását. Különösen figyelmet kellő az azok a részek, amelyek a szét-szóródott magyar szigeteket lakosságának helyzetét és hazavágyódását mutatják be. A nagy gonddal és hozzáértéssel készült mű felsorolja azokat az intézményeket, amelyek a külföldi magyarság ügyével rendszeresen foglalkoznak. Az egyetemi kisebbségi intézmények mellett megtalálhatók azok a társadalmi és autonóm szervezetek is, amelyeknek sokoldalú, buzgó munkájáról Halácsy pontos tájékoztatást nyújt. Az 500 oldalas munkát sok kép éleníti. A szerző a könyv tiszteletdíját a Külföldi Magyarok Háza alapjára ajánlotta fel, ezzel is bizonyítva, hogy mennyire szívén fekszik minden külföldi magyar jövője.

Könyv a műanyagról. A legkiválóbb műszaki szakemberek közreműködésével szerkesztették meg az „Új anyag, műanyag, pótananyag” című könyvet, mely a műanyagokkal kapcsolatos fogalmakról világosítja fel az olvasót. Számos tévedést osztat el és érdekes beszámolóban ismerteti az iparban és a napi használatban szereplő új szerű anyagok, a műanyagok természetét, használhatósági fokát és területét. A könyvet Németh Imre szerkesztőnél (Budapest VI., Teréz körút 56., I. 7.) lehet megrendelni.